

ACTUALISATIE QUICKSCAN NATUUR BESTEMMINGSPLAN KUSTZONE PETTEN

Gemeente Schagen

18 MAART 2020

Contactpersoon

BAS VAN DEN DRIES

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Plangebied	4
1.3	Beschrijving werkzaamheden	5
2	WET NATUURBESCHERMING-ONDERDEEL SOORTEN	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Gegevens 2015	7
2.2.1	Vaatplanten	7
2.2.2	Grondgebonden zoogdieren	7
2.2.3	Vleermuizen	7
2.2.4	Amfibieën en reptielen	8
2.2.5	Vogels	8
2.2.6	Vissen	8
2.2.7	Overige soortgroepen	8
2.3	Veldbezoek 2020	8
2.4	Effectbeschrijving aanvulling 2020	9
2.5	Vrijstellingen en gedragscode	10
2.6	Toetsing	10
2.7	Mitigerende maatregelen	10
3	CONCLUSIE	12
3.1	Effectiviteit maatregelen	12
3.2	Aanbevelingen	12
4	BRONNEN	13
	COLOFON	18

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Schagen gaat aan de slag met de economische ontwikkeling van de kern Petten nu de kustversterking in het kader van het project Zwakke Schakels is afgerond. Petten heeft een 'nieuw' breed strand en daarmee de kans om een zichtbare en merkbare verbinding te leggen tussen de Noordzee en de kern. Nieuwe duinen die voor de verbinding over de zeewering zorgen. Fietsen en wandelen door de duinen. Strandhuisjes en strandpaviljoens in de overgang van strand naar duinen en voldoende parkeergelegenheid in het groen voor de badgasten.

Met deze verdere invulling van de kustzone bij Petten wordt een stevige impuls gegeven aan de kern Petten. Het eerder opgestelde MER, inclusief de aanvulling MER, is op onderdelen niet meer actueel. Deze wordt geactualiseerd evenals de relevante milieuaspecten waaronder het onderdeel natuur. Onderstaande rapportage is een actualisatie en aanvulling op de eerder uitgevoerde Quickscan uit 2015 door Arcadis. Deze aanvulling beperkt zich enkel tot het onderdeel soortbescherming. Potentiële effecten op Natura 2000-gebieden worden apart behandeld in de bijbehorende Passende Beoordeling.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuur Netwerk Nederland (NNN, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) en grenst ook niet aan dit Netwerk. Gezien de afstand en de aard van de ingreep zijn effecten op het NNN uit te sluiten. Toetsing op basis van dit beleidskader is daarom ook niet nodig.

Wet natuurbescherming, onderdeel gebiedsbescherming

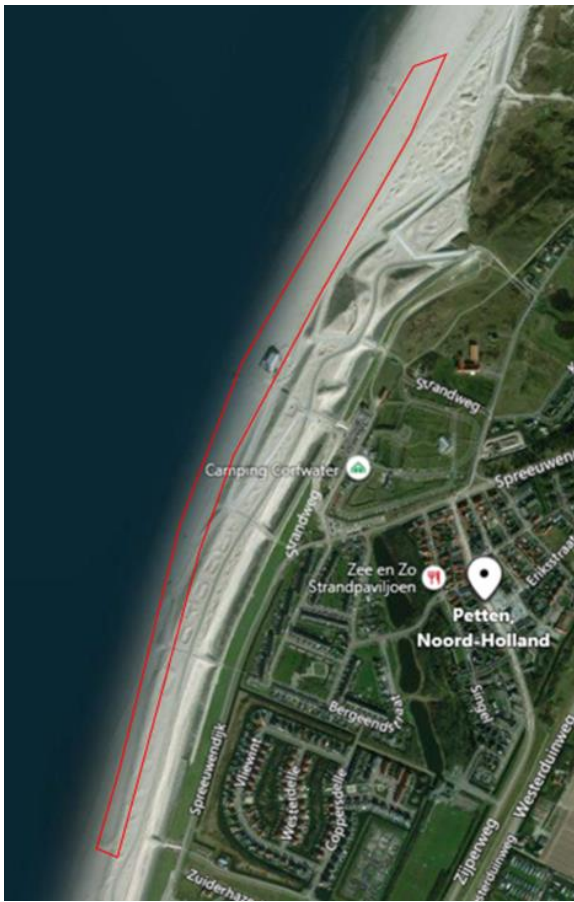
Een beoordeling van het onderdeel gebiedenbescherming heeft reeds plaatsgevonden in 2015. De beoordeelde voorgenomen plannen en storingsfactoren zijn nog steeds relevant en beoordeeld als compleet. Negatieve effecten van de plannen op instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone, Abtskolk & De Putten, Schoorlse Duinen en het Zwanenwater & Pettemerduinen worden met zekerheid uitgesloten met uitzondering van het aspect stikstofdepositie. Dit is apart beoordeeld in een Passende Beoordeling.

1.2 Plangebied

Het plangebied bestaat nog uit een tweetal deelgebieden, te weten de strandzone ten westen van Petten en een nog te ontwikkelen parkeerplaats op de hoek van de Spreeuwendijk en Korfwaterweg. Hieronder worden beide gebieden kort toegelicht:

Voor de strandzone geldt dat dit een strook is op het nieuw opgespoten strand van Petten. De zone is gedefinieerd als "de zone tussen de duinvoet en de gemiddelde laagwaterlijn". Het strand bestaat uit Noordzeezand opgespoten vanuit het project Zwakke Schakels.

De parkeerplaats ligt ingeklemd tussen de Spreeuwendijk, Korfwaterweg, een rij woningen aan de noordkant en het natuurgebied Pettemerduinen aan de oostkant. Een deel van het terrein is momenteel al in gebruik als parkeerplaats (de noordkant) en dit zal worden uitgebreid met het zuidelijk deel wat momenteel nog uit duinbegroeiing bestaat. De begroeiing bestaat uit grote stukken aangesloten rimpelroos begroeiing, zwarte dennen van enkele meters hoog en hier en daar wat grazige vegetatiedelen hiertussen. Het gebied bevat veel zwerfafval en het wordt veel betreden door mensen.

Figuur 1. In rood de aangegeven strandzone waarbinnen de voorgenomen strandrecreatie is voorzien.

Figuur 2. Globale afbakening van de voorgenomen parkeerplaats. Het noordelijk deel is reeds als parkeerplaats in gebruik.

1.3 Beschrijving werkzaamheden

Ten behoeve van de actualisatie van het bestemmingsplan Kustzone Petten wordt uitgegaan van de volgende werkzaamheden:

- Het mogelijk maken van twee jaarrond in gebruik zijnde paviljoens;
- het mogelijk maken van de plaatsing van 80 strandhuisjes;
- het mogelijk maken van het plaatsen van strandcabines;
- het mogelijk maken van de uitbreiding van een bestaande parkeerplaats op de hoek van de Spreeuwendijk en de Korfwaterweg.

2 WET NATUURBESCHERMING-ONDERDEEL SOORTEN

2.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10).

De huidige Wet natuurbescherming – onderdeel soortbescherming verschilt van de voormalige Flora- en faunawet die van kracht was ten tijde van de vorige QuickScan Natuur uit 2015. Door verandering van de lijst met beschermde soorten, de beschermingscategorieën, de verbodsbepalingen voor het overtreden van de Wet en de provinciale vrijstellingen zal hieronder voor de voorgenomen plannen een toetsing plaatsvinden aan de actuele en geldende Wet natuurbescherming.

2.2 Gegevens 2015

2.2.1 Vaatplanten

In het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen komt blauwe zeedistel voor. Deze soort is beschermd onder de Ff-wet (tabel 2-soorten). Het is een pionier die groeit op zonnige, open plaatsen op droog met min of meer stuivend zand (omgewerkte grond, droge helmduinen). Binnen het plangebied is de soort op één locatie aangetroffen, namelijk ter hoogte van de meest noordelijke strandopgang (door de duinen). Hier vinden geen werkzaamheden meer plaats. Op andere locaties bevinden zich geen geschikte groeiplaatsen (stuivend zand) en is de soort ook niet aangetroffen. Andere beschermde soorten worden op basis van groeiplaatsen en verspreidingsgegevens niet verwacht.

2.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1 Ff-wet) zijn in de verschillende delen van het plangebied te verwachten, zoals egel, haas, konijn, hermelijn mol en diverse muizensoorten. Er zijn geen waarnemingen bekend van zwaardere beschermde soorten in het plangebied. Tijdens de habitatgeschiktheidsscan zijn geen sporen of geschikt habitat gevonden van beschermde soorten. Wel zijn zeehonden waargenomen op een opgespoten stuk zand voor de zeedijk. De geplande werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben voor aanwezige zeehonden voor de kust. Voor zandwinning van het project Zwakke Schakels zijn de effecten op zeehonden apart beoordeeld. Informatie hierover is terug te vinden in de geschreven passende beoordelingen voor dit project.

2.2.3 Vleermuizen

In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende vleermuissoorten voor: laatvlieger, rosse-, meer- en watervleermuis. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet (tabel 3 soorten - bijlage IV HR). Op camping Corfwater is een bunker aanwezig die als winterverblijfplaats kan fungeren voor vleermuizen. Deze blijft intact en binnen het plangebied vinden geen (sloop)werkzaamheden plaats. Tevens worden er geen bomen gekapt binnen het plangebied.

De begroeiing die door de uitbreiding van de parkeerplaats verdwijnt is dusdanig klein dat er ruim voldoende essentieel foerageergebied overblijft voor vleermuizen. Dit bevindt zich in de kern Petten en het Zwanenwater & Pettemerduinen. Door het verwijderen van een parkeerplaats achter de zeedijk en het inrichten van dit gebied als natuur zal geen verlies zijn van ten opzichte van de huidige situatie.

2.2.4 Amfibieën en reptielen

In het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen komen de zwaarder beschermde zandhagedis en rugstreeppad voor. Er zijn echter geen waarnemingen van zwaarder beschermde soorten bekend binnen het plangebied. Water ontbreekt er en alleen algemene vegetatietypen zijn aanwezig.

De zandhagedis kan worden uitgesloten omdat binnen het plangebied zandige, droge en open terreinen ontbreken. De meeste begroeide delen van het plangebied bestaan uit intensief beheerd grasland. De begroeiing waar de parkeerplaats zich uitbreidt is het duingrasland in slechte staat en deels begroeid met struiken. Zandhagedissen kunnen dan ook worden uitgesloten.

Pioniersstadia en poelen voor de rugstreeppad ontbreken hier eveneens. De aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten wordt in het plangebied niet verwacht. Verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat zijn hierbij richtinggevend. De meeste soorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving. Het plangebied wordt gekenmerkt door een voedselrijk algemeen voorkomende vegetatie wat voor zwaarder beschermde soorten geen leefgebied vormt.

Door de aanwezigheid van de rugstreeppad in de directe omgeving is het belangrijk rekening met deze soort te houden bij specifieke werkzaamheden. De rugstreeppad staat bekend als een snelle kolonisor die gemakkelijk geschikte locaties (massaal) kan bezetten. Bij bouwactiviteiten en/of grondverzet moeten maatregelen genomen worden voor deze soort omdat dit type werkzaamheden vaak de ideale omstandigheden voor de rugstreeppad creëren (RVO, 2014).

2.2.5 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten en/of holten aangetroffen. Bomen zijn grotendeels afwezig binnen het plangebied met uitzondering van kleinere exemplaren op het deel van de geplande parkeerplaats. Er vinden geen werkzaamheden aan gebouwen plaats waardoor er geen effect is op gebouw bewonende vogels. De volgende soorten zijn tijdens het bezoek aangetroffen: patrijs, huismus, zwarte kraai, scholekster, aalscholver, merel, kauw, spreeuw, koolmees en zilvermeeuw.

2.2.6 Vissen

Door het ontbreken van permanent water in het plangebied is deze soortgroep afwezig.

2.2.7 Overige soortgroepen

Waarneming.nl meldt geen beschermde dagvlinders en overige ongewervelden in het plangebied. Het plangebied bevat geen geschikt habitat voor beschermde insecten en ongewervelden. Deze soorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving, die ontbreken in de huidige voedselrijke algemeen voorkomende vegetatie.

2.3 Veldbezoek 2020

Om te beoordelen of de omstandigheden zoals die tijdens de omgevingsinventarisatie van 2014 zijn vastgelegd onveranderd zijn, is op 12 februari 2020 voor het nog relevante plangebied een veldbezoek uitgevoerd. Het onderzoek had het karakter van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Tijdens deze habitatgeschiktheidsbeoordeling is voor alle relevante soortgroepen een beoordeling gedaan van de functie van het plangebied (hier de beide deelgebieden) als leefgebied of verblijfplaats. In onderstaande tabel is weergegeven of de omstandigheden in vergelijking met de inventarisatie uit 2011 veranderd zijn, en zo ja, hoe deze ten tijde van het veldbezoek zijn aangetroffen.

Soortgroep	Aanwezigheid in het plangebied
Flora	De omstandigheden met betrekking tot aanwezigheid van geschikte groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten is onveranderd in vergelijking met de situatie in 2014. Binnen de strandzone zijn planten geheel afwezig. Voor het deelgebied van de parkeerplaats geldt dat aanwezigheid van beschermde soorten wordt uitgesloten

vanwege het ontbreken van geschikte groeiomstandigheden. Rondom de huidige parkeerplaats zijn zeer voedselrijke omstandigheden aanwezig (hondendrollen) waardoor enkel algemeen voorkomende soorten zijn aangetroffen. Voor het deel tussen de huidige parkeerplaats en de Spreeuwendijk geldt dat dit gedomineerd wordt door oppervlaktes van rimpelroos en opslag van Zwarte den. De kortere delen met vegetatie ertussen zijn uitvoerig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten, speciaal de aanwezigheid van rozetten van glad biggenkruid. Deze en andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen.

Grondgebonden zoogdieren	De omstandigheden met betrekking tot aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren is onveranderd gebleken. Enkel het voorgenomen groengebied tussen de huidige parkeerplaats en de Spreeuwendijk is interessant voor grondgebonden zoogdieren. Soorten die te verwachten zijn, zijn: egel, haas, konijn, bunzing, hermelijn, wezel, mol en diverse muizensoorten. Voor de kleine marters, bunzing, hermelijn en wezel, geldt in tegenstelling tot 2015 geen algemene vrijstelling .
Vleermuizen	Bij het veldbezoek is vastgesteld dat de omstandigheden in het plangebied niet zijn veranderd. De functie voor vleermuizen van het plangebied is niet veranderd. Alle vleermuizen zijn ook beschermd onder de Wet Natuurbescherming.
Vogels	De omstandigheden zijn onveranderd gebleven met betrekking tot aanwezigheid van geschikt leefgebied in voornamelijk de bosgebieden voor algemene broedvogels. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied.
Amfibieën en reptielen	De omstandigheden met betrekking tot aanwezigheid van geschikt leefgebied voor amfibieën en reptielen is onveranderd. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor zwaarder beschermde amfibieën en reptielen, deze bevinden zich veel noordelijker in de Pettemerduinen.
Vissen	De omstandigheden met betrekking tot aanwezigheid van geschikt leefgebied voor vissen is onveranderd. Permanent water is in het gehele plangebied afwezig.
Overige soorten	De aanwezigheid van overige soorten is uitgesloten, er is geen geschikt leefgebied aanwezig.

2.4 Effectbeschrijving aanvulling 2020

Ten aanzien van de voorgenomen plannen, zie paragraaf 1.3 zijn effecten op beschermde soorten te verwachten. Hieronder wordt voor de relevante soortgroepen de effecten weergegeven.

- Tijdens het broedseizoen kunnen de werkzaamheden negatieve effecten hebben op algemene broedvogels in binnen de voorgenomen parkeerplaats en de directe omgeving. Nesten van algemene broedvogels kunnen verloren gaan indien struweel en bomen wordt verwijderd en legsels of broedsels kunnen daarbij worden vernietigd.

- Door het verwijderen van de aanwezige begroeiing tussen de Spreeuwendijk en de huidige parkeerplaats kunnen potentiële rust- of verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn of wezel verdwijnen. Effecten op deze soorten zijn niet uitgesloten;
- Door het verwijderen van de aanwezige begroeiing tussen de Spreeuwendijk en de huidige parkeerplaats kunnen individuen of verblijfplaatsen van algemene kleine zoogdieren en algemene amfibieën verstoord of vernietigd worden. Individuele exemplaren kunnen bij de graafwerkzaamheden omkomen. Effecten op beschermde soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren zijn niet uitgesloten.

2.5 Vrijstellingen en gedragscode

In bijlage A is reeds aangegeven voor welke algemeen voorkomende diersoorten binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt. Voor deze soorten, hier de algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren met uitzondering van de bunzing, hermelijn en wezel zal dan ook geen verdere toetsing plaatsvinden. Wel blijft de algemene zorgplicht voor deze soorten van toepassing.

2.6 Toetsing

In de onderstaande tabellen is per relevante soort/soortgroep op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Algemeen voorkomende broedvogels	x	x		x	het verwijderen van bomen en struiken voor de uitbreiding van de parkeerplaats;

Verbodsbepalingen:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.

Tabel 1 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Bunzing, hermelijn en wezel	x	x		het verwijderen van bomen en struiken voor de uitbreiding van de parkeerplaats;

Verbodsbepalingen:

a: opzettelijk te doden of te vangen;

b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen

c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

2.7 Mitigerende maatregelen

Vogels

- Schade aan broedvogels wordt voorkomen door zoveel mogelijk buiten het broedseizoen te werken (indicatief buiten half maart-half juli). Sommige vogels hebben een afwijkende broedperiode.
- Er wordt alleen in het broedseizoen gewerkt als hierbij geen broedvogels worden gestoord of nesten worden aangetast. Dit wordt bewerkstelligd op de volgende manieren:
  - de vegetatie op plekken waar werkzaamheden gaan plaatsvinden wordt voor het broedseizoen (vóór half maart) kort gemaaid en kort gehouden;
  - de werkzaamheden beginnen voor het broedseizoen en worden zonder onderbreking voortgezet. Te allen tijde dient een afstand van 40 meter te worden bewaard rondom een aanwezig nest wat in gebruik is

- Indien toch nesten worden aangetroffen, mogen er binnen een afstand van 40 meter rondom de nesten geen werkzaamheden plaatsvinden. Op deze locaties kunnen de werkzaamheden na het broedseizoen worden voortgezet.

Algemeen

- Werkzaamheden worden bij daglicht uitgevoerd. Dit voorkomt dat vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren.
- Alle werkzaamheden worden rustig uitgevoerd waarbij één kant op gewerkt wordt om het voor dieren mogelijk te maken de werkzaamheden te ontvluchten.
- Er wordt vanuit de algemene zorgplicht continu op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren gelet tijdens de werkzaamheden.

3 CONCLUSIE

3.1 Effectiviteit maatregelen

In paragraaf 2.7 zijn de mitigerende maatregel beschreven. Als gevolg van het toepassen van de maatregelen zullen in paragraaf 2.6 beschreven mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen op broedvogels worden voorkomen. Voor de algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën geldt bovendien een provinciale vrijstelling van de provincie Noord-Holland. De lijst met vrijgestelde soorten is te vinden in onderstaande bijlage A.

De mogelijke overtredingen op de kleine marterachtige bunzing, hermelijn en wezel door het verwijderen van bomen en struiken voor de uitbreiding van de parkeerplaats kan niet uitgesloten worden met het nemen van mitigerende maatregelen.

3.2 Aanbevelingen

Nader onderzoek naar bunzing, hermelijn en wezel moet uitwijzen of de begroeiing tussen de Spreeuwendijk en de huidige parkeerplaats leefgebied vormt voor een of meerdere van deze soorten. Hiervoor is aanvullend soortonderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van de kleine marters vast te stellen. Dit onderzoek dient plaats te vinden voor het weghalen van de aanwezige begroeiing.

4 BRONNEN

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), geraadpleegd in februari 2020.
- Verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd in februari 2020.
- Arcadis, 2015.

BIJLAGE A WET NATUURBESCHERMING

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragcode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Noord-Holland heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

- bruine kikker
- gewone pad
- kleine watersalamander
- meerkikker
- middelste groene kikker.
- aardmuis
- bosmuis
- dwergmuis
- dwergspitsmuis
- egel
- gewone bosspitsmuis
- haas
- huisspitsmuis

- konijn
- ondergrondse woelmuis
- ree
- rosse woelmuis
- tweekleurige bosspitsmuis
- veldmuis
- vos
- woelrat.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de [andere beschermde soorten](#), gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: ([art 3.10 lid 2](#)):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;

3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

COLOFON

ACTUALISATIE QUICKSCAN NATUUR BESTEMMINGSPAN KUSTZONE PETTEN

KLANT

Gemeente Schagen

AUTEUR

Bas van den Dries

PROJECTNUMMER

C05022.214127.

ONZE REFERENTIE

DATUM

18 maart 2020

STATUS

Concept

GECONTROLEERD DOOR

Reinoud Kleijberg
Senior Adviseur

VRIJGEGEVEN DOOR

Sandra Kemps
Projectleider

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com